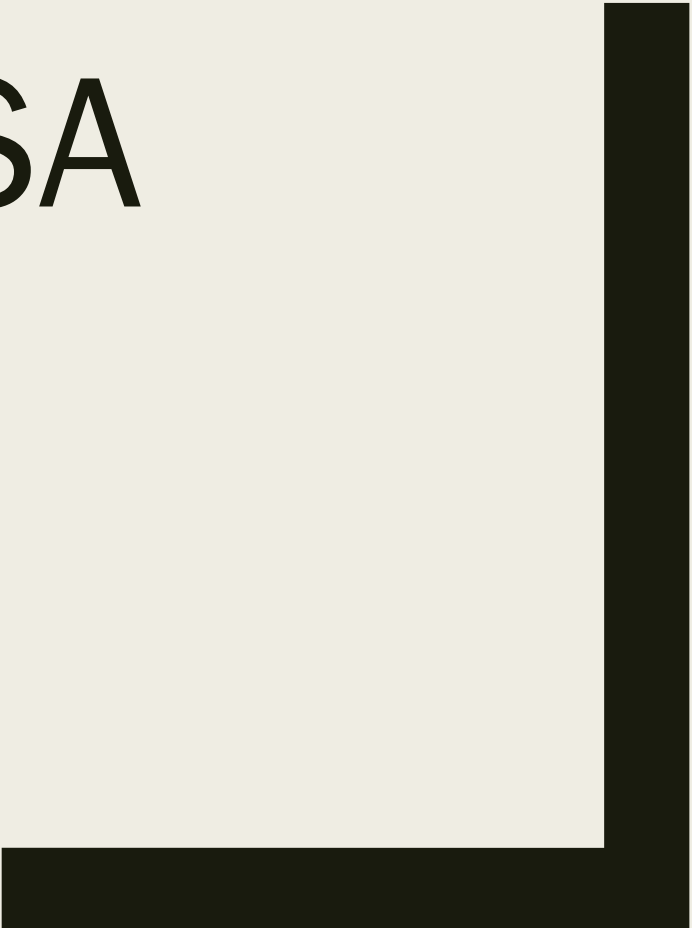

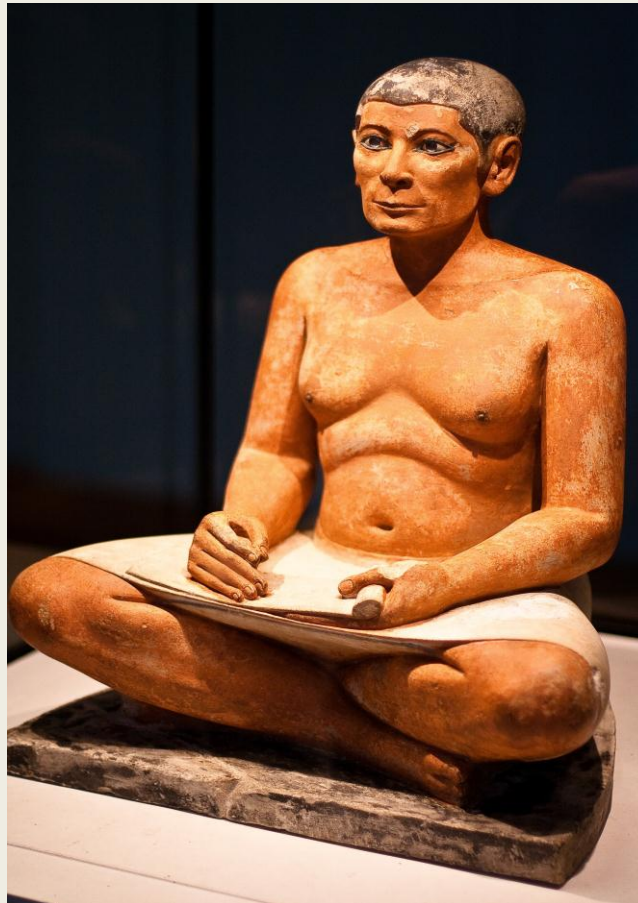

MI VAN A PISA MÖGÖTT?

Szeged 2020
setenyi@expanzio.hu

**A PISA kapcsán egy posztmodern-ellenes,
szakértői gondolkodás felmutatása cél**

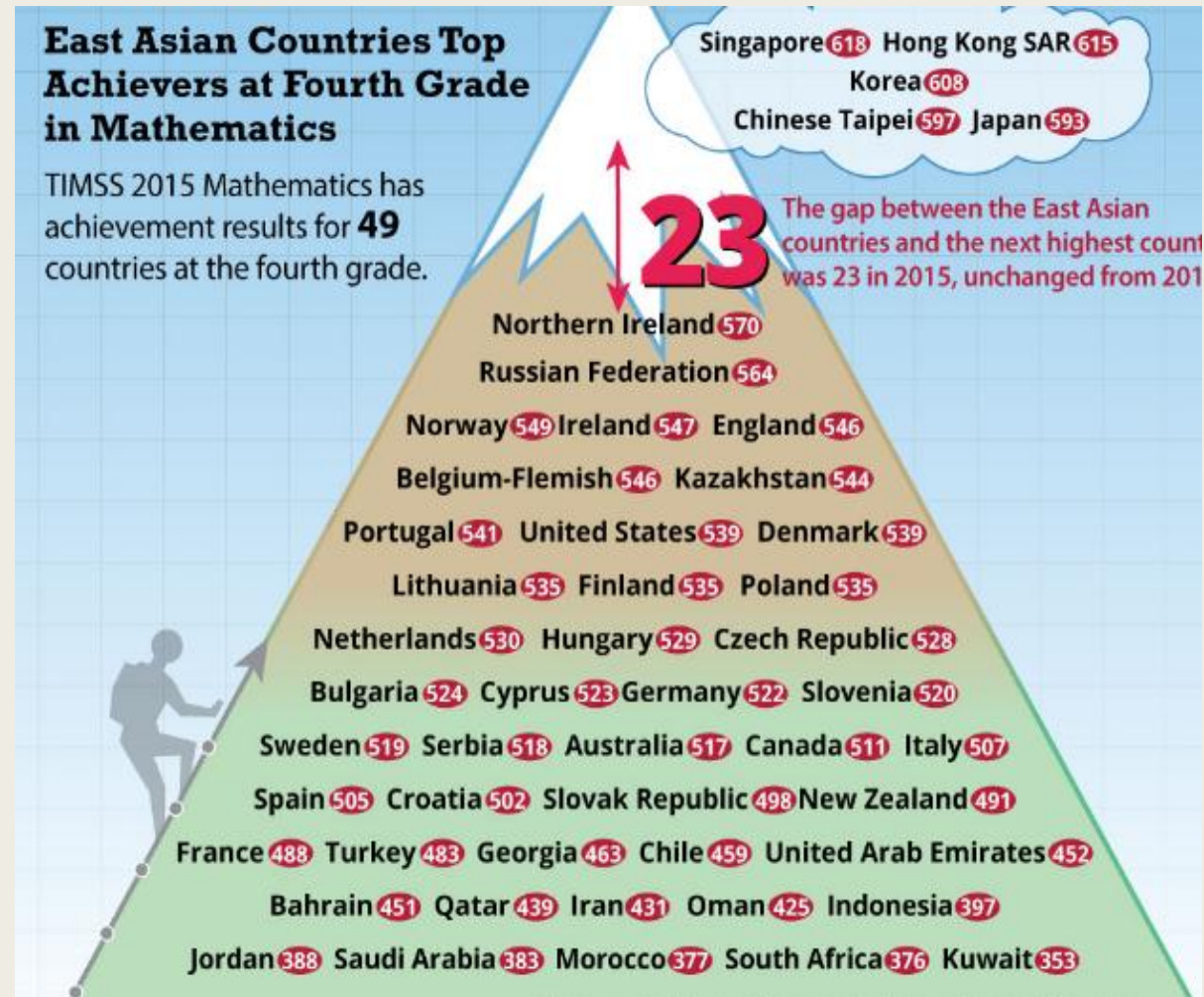
Történeti háttér és elméleti keret

- 1599 jezsuita Ratio Studiorum világtanterv
- A modernkori globalizáció kezdete 1968 után
- Ph. Coombs: Az oktatása világválsága. Rendszerelemzés 1971
- Nemzetközi diákolimpiák (matematika 1959, természettudomány 2004)
- IEA mérések a 60-as években indulnak, Magyarország 1968-tól vesz részt
- PISA/OECD a 90-es évek végétől készítik elő, első mérés 2000-ben

IEA TIMMS és PIRLS

- 4 és 5 évente mérnek matematikát, természettudományt és értő szövegértést,
- 4 és 8 évfolyamosokat mérnek,
- Ciklusos, korábbi 4. évfolyamosokat kísérni tudják,
- Standard kérdéssorok lokalizált változata, alkalmazkodik a helyi tantervekhez
- Árnyaltabb a rangsor
- Statisztikai elemzéseik általában nem találhatnak olyan erős összefüggéseket, amelyek szakpolitikai feltételezéseket támogatnának

Egy példa: TIMSS 2015 matematika 4. évfolyam

PISA

- Komoly előkészítő munkák eredménye
<https://folyoiratok.ofi.hu/educatio/tudasverseny-es-globalizacio>
- Teljesen új megközelítés: a kompetencia A fogalmat megalkotó kognitív pszichológus szerint a kompetencia politikai termék: „...*ha meg akarjuk változtatni a világot azáltal, hogy az embereket ellátjuk kellő kompetenciákkal, akkor a kulcskompetenciák meghatározásához nem empirikus, hanem normatív kiindulópontot kell választani*” (Weinert, 2001:53).
- Eleve termék: rangsor és globális kommunikáció
- 3 évente a 15 éves korcsoportot mérik,
- matematika, alkalmazott természettudomány és szövegértés, Erős háttérkérdőívezés és kvalitatív helyi kutatások
- Egy virágzó másodelemzési és értelmezési iparág épül rá, McKinseyJelentés, XXI. századi kulxskompetenciák, Skill Program, új curriculum-paradigma

PISA-kritikák

<https://theconversation.com/problems-with-pisa-why-canadians-should-be-skeptical-of-the-global-test-118096>

Módszertan

A mintavételről keveset tudni, nem nyilvános

A tesztíratás körülményei

Némely eredmények megkérdőjelezhetők (román eset)

A rangsorolás és a statisztikai hibahatárok

Fókusz

Elsősorban német humanista kritika

Ritka a történeti-politikatudományi

Globális munkaadók: miért az egyén a mérési egység, hol van a kollaboráció?

Zhong Yong: a kulturális háttér hiányzik és a másodlagos elemzések következtetései megalapozatlanok

PISA-TIMMS keresztelemzés matematikából

Table 1 - International Mathematics Performance			
Countries with significantly higher mathematics performance than England in both year 9 TIMSS and in PISA	Countries with significantly higher mathematics performance than England in year 9 TIMSS but statistically similar results to England in PISA.	Countries with significantly higher mathematics performance than England in PISA but statistically similar results to England in year 9 TIMSS.	Countries with significantly higher mathematics performance than England in PISA. Countries did not participate in TIMSS year 9.
Singapore, Hong Kong, Taiwan, Japan, South Korea	Russia	Canada, Slovenia Ireland, Norway	Macao, China, Estonia, Netherlands, Denmark, Finland, Belgium, Germany, Poland

PISA reflexiók

- A kínai elhallgatás (kreativitás fordulat)
- A finn eset (egyre elkeseredettebb marketing, digitális blame)
- Az észti csend
- A lengyel közöny és belpolitika
- Az amerikai lélekkeresés (kötött szerkezetben)
- Német belpolitika
- Francia kritika és részleges függetlenedés
- Román hullámváz

PISA elágazások

- A finn oktatási csoda, mint globális exporttermék
- Az ázsiai dominancia
- Kína megjelenése és világuralma
- A shanghai matematika és a 2018-as angol eredményjavulás
- A finn hanyatlás, a lengyel és észt csoda
- A magyar mérési attitűd
- A szlovák reflexiós kapacitás

Mi van a PISA mögött: ambiguity és trade-off

